ISSN 2519-2558

НАУКОВІ ЗАПИСКИ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Серія «Філологія»

Науковий журнал
(щоквартальник)

Випуск 13(81)

Острог
Видавництво Національного університету «Острозька академія»
2022

УДК: 81. 161. 2+
81. 111
ББК: 81. 2 Укр. +
81. 2 Англ.
Н 34

Науковий журнал затверджено наказом Міністерством юстиції України
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 23153-12993Р від 23.02.2018 р.

Журнал належить до списку наукових фахових видань України (категорія «Б»)
Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.06.2021 р. № 735

Проіндексовано наукометричною базою Index Copernicus ICV 2019: 68.68. та Google Scholar

Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Острозька академія»
(протокол № 12 від 26 травня 2022 року)

Редакційна колегія / Editorial Board:

Архангельська Алла Мстиславівна, доктор філологічних наук, професор; факультет романо-германських мов, Національний університет «Острозька академія» – голова редколегії;

Бетко Ірина Павлівна (Irena Betko), кандидат філологічних наук, професор Вармінсько-Мазурського університету в місті Ольшитн (Польща);

Деменчук Олег Володимирович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології факультету іноземної філології Рівненського державного гуманітарного університету;

Красовська Гелена Михайлівна, доктор габілітований, професор, Інститут славістики Польської академії наук, Польща;

Левчук Павло, (Pavlo Levchuk), доктор гуманітарних наук у дисципліні мовознавство, ад'юнкт, Institute of Slavic Studies, Polish Academy of Sciences. Інститут славістики Польської академії наук, Польща;

Максимчук Віталій Васильович, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови і літератури Національного університету «Острозька академія»;

Підкуймуха Людмила Миколаївна, кандидат філологічних наук, Національний університет «Києво-Могилянська академія»;

Поліщук Ярослав Олексійович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри україністики, Університет ім. Адама Міцкевича в Познані, Польща;

Худолій Анатолій Олексійович, кандидат філологічних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри англійської філології факультету романо-германських мов Національного університету «Острозька академія»;

Шарова Тетяна Михайлівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри суспільно-гуманітарних наук Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Янковська Жанна Олександрівна, доктор філологічних наук, проф. кафедри культурології та філософії, Національний університет «Острозька академія».

Н 34 Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»: науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, 2022. Вип. 13(81). 356 с.

ISSN 2519-2558
DOI: 10.25264/2519-2558-2022-13(81)

У збірнику містяться статті, присвячені проблемам сучасного мовознавства та порівняльного літературознавства, а також методиці навчання іноземних мов. Збірник рекомендовано науковцям, викладачам, студентам-філологам і всім, хто цікавиться філологічною наукою.

УДК: 81. 161. 2+
81. 111
ББК: 81. 2 Укр. +
81. 2 Англ.

Адреса редколегії:
35800, Україна, Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська, 2,
Національний університет «Острозька академія», факультет романо-германських мов

ISSN 2519-2558

© Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2022
© Автори, 2022

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В КОМУНІКАТИВНОМУ ВИМІРІ

Отримано: 31 березня 2022 р.

Прорецензовано: 06 квітня 2022 р.

Прийнято до друку: 08 квітня 2022 р.

e-mail: natalia.havryliuk@rshu.edu.ua

DOI: 10.25264/2519-2558-2022-13(81)-266-270

Гаврилюк Н. В. Авторські лексичні новотвори відфраземного походження в українській поезії. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2022. Вип. 13(81). С. 266–270.

УДК: 811.161.2‘373:821.161.2-1

ORCID: https://orcid.org/0000-0003-0225-3258

Гаврилюк Наталія Володимирівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
Рівненський державний гуманітарний університет

АВТОРСЬКІ ЛЕКСИЧНІ НОВОТВОРИ ВІДФРАЗЕМНОГО ПОХОДЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ

Вивчення інноваційних процесів і явищ у мові є завжди актуальним. Своєрідну групу інновацій становлять авторські лексичні новотвори відфраземного походження, які демонструють тісні взаємозв'язки між лексичним і фразеологічним рівнями мови. У пропонованій статті проаналізовано шляхи появи, способи творення, семантичні особливості авторських лексичних новотворів відфраземного походження, з'ясовано особливості їхнього вживання і функціювання в поетичному тексті. Як синонімічні вживаються терміни "авторський лексичний новотвір відфраземного походження", "авторська відфразема".

Описано основні способи творення авторських відфразем: префіксально-суфіксальний, основоскладання, юкстапозицію, зрощення. Виявлено, що в поетичному мовленні найчастіше вживаються відфраземні новотвори з такими семами: 'риса характеру', 'розум', 'емоційний стан', 'простір', 'час'.

Спостережено, що більшість авторських відфразем творяться на основі фразеологізмів народнорозмовного походження. Виявлено також окремі авторські лексичні новотвори, які виникли внаслідок структурної видозміни усталених виразів зі Старого й Нового Завітів і з античних міфів.

Констатовано, що основними причинами виникнення відфраземних новотворів у художньому мовленні є прагнення вплинути на емоції читачів.

Ключові слова: *авторський лексичний новотвір, інновація, авторська відфразема, відфраземна деривація, спосіб творення, семантика, сема.*

Nataliia Gavryliuk,
Candidate of Philological Sciences, Associate professor,
Rivne State University of Humanities

AUTHOR'S NEOLOGISMS OF PHRASEOLOGICAL DERIVATION ORIGIN IN UKRAINIAN POETRY

The study of innovative processes and phenomena in language is always relevant. A peculiar group of innovations consists of author's neologisms of phraseological derivation origin, which demonstrate the close relationship between lexical and phraseological levels of language. The proposed article analyzes the ways of appearance, methods of creation, semantic features of the author's neologisms of phraseological derivation origin, clarifies the features of their use and functioning in the poetic text. The terms "author's neologisms of phraseological derivation", and "author's phraseological derivations" are used as synonyms.

The main ways of creating author's phraseological derivations are described: prefix-suffix, basic compounding, juxtaposition, merging. The most productive way to create author's neologisms of phraseological derivation origin is compounding in combination with a suffixation. It has been found that poetic speech most often uses phraseological derivations neologisms with the following semes: 'character trait', 'mind', 'emotional state', 'space', 'time'.

It is observed that most of the author's phraseological derivations are created based on phrasemes of folk origin. Some author's neologisms, which arose because of structural modification of established expressions from the Old and New Testaments and from ancient myths, were also revealed.

It is stated that the main reason for the emergence of phraseological derivation neologisms in artistic speech is the desire to influence the emotions of readers.

Keywords: *author's neologisms, innovation, author's phraseological derivation, phraseological derivation, word building, semantics, sema.*

Постановка проблеми. Вивчення інноваційних процесів і явищ у мові є завжди актуальним. Інновації розглядаються на різних рівнях – лексичному, фразеологічному, граматичному та ін. Найбільше уваги закономірно приділяють лексичним інноваціям, оскільки саме лексична підсистема є найбільш динамічною і змінною. Серед інновацій лексичного рівня розріз-

няють власне мовні неологізми, основним призначенням яких є поповнення лексикону національної мови, та оказіональні (авторські лексичні новотвори), мета яких полягає насамперед у стилістичному й емоційно-експресивному увиразненні художнього тексту. Різноманітні проблемні питання появи та функціонування мовних неологізмів розглядали Є. А. Карпіловська, Д. В. Мазурик, О. А. Стишов та ін., оказіональних – Г. М. Вокальчук, Ж. В. Колоїз, Н. М. Сологуб та ін.

Своєрідну групу інновацій становлять авторські лексичні новотвори (АЛН) відфразеного походження, які демонструють тісні взаємозв'язки між лексичним і фразеологічним рівнями мови. Проблеми, пов'язані з відфразеною деривацією, ще не мають остаточного розв'язання в лінгвістиці.

Аналіз останніх джерел. В українському мовознавстві питання появи й місця в мовній системі кодифікованих (узуальних) відфразених дериватів розглядали М. Ф. Алефіренко (Алефіренко, 1987), В. Д. Ужченко (Ужченко, 2007). Особливості вживання некодифікованих (авторських) відфразем у художньому мовленні аналізували О. Г. Важеніна (Важеніна, 2019), О. А. Стишов (Стишов, 1990), Л. Ф. Щербачук (Щербачук, 2002). Проте й досі немає загальноприйнятого визначення термінів "відфразеена деривація", "відфразеений дериват", не описано всіх шляхів появи таких одиниць. Окрім того, не розглядалася специфіка АЛН відфразеного походження в поетичному мовленні.

Мета статті полягає у здійсненні структурно-дериваційного, семантичного аналізу авторських лексичних новотворів відфразеного походження, з'ясуванні особливостей їхнього уживання і функціювання в поезії, виявленні виражально-зображальних можливостей таких АЛН.

Фактичним матеріалом дослідження є вибірка авторських лексичних новотворів відфразеного походження зі словників неологічної лексики, укладених членами неографічних лабораторій "NEOLEX-Рівне" та "Острозький неограф" [1; 4; 5; 9], а також власної картотеки автора.

Виклад основного матеріалу. Відфразеену деривацію (або відфразеене словотворення) дослідники здебільшого визначають як процес творення слів на основі фразеологічних одиниць (Колоїз, 2007: 172–173). Відфразеені деривати – це лексичні одиниці, які зберігають тісний семантичний зв'язок з мотивувальним фразеологізмом, однак структурно не є фразеологічними одиницями, оскільки втрачають одну з ознак фразеологізмів – надслівність, нарізнооформленість кількох (як мінімум двох) компонентів. Авторські лексичні новотвори відфразеного походження (або авторські відфраземи) характеризуються тим, що свідомо створюються письменниками для реалізації їхнього творчого задуму.

Зібраний матеріал дав можливість виявити два шляхи появи авторських відфразем: 1) поєднання кількох компонентів фразеологізмів в одне слово, яке зберігає тісний семантичний зв'язок з мотивувальним фразеологізмом, напр.: *богоданно* (Є. Маланюк) ← *дасть бог* "уживається при вираженні надії, сподівання на добре завершення чогось" (Словник, 1973–1982 (1): 207); *золотосерединний* (Т. Гаврилів) ← *золота середина* "найвигідніший, позбавлений крайнощів спосіб діяння, поведінки; поміркована позиція в чому-небудь" (Словник, 2003: 639); 2) для творення АЛН залучається один із компонентів (у якому акумулюється все значення фразеологізму), до якого може додаватися будь-яке інше слово не зі структури фразеологізму, завдяки чому АЛН набуває нових семантико-стилістичних відтінків або увиразнюється ознака, відображена в семантиці фразеологізму, напр.: *грошошкури* (Ю. Береза) ← *дерти три шкури* "оббирати, жорстоко експлуатувати кого-небудь" (Словник, 2003: 195). Для творення АЛН обох груп можуть використовуватися всі наявні в мові узуальні й неузуальні способи словотвору.

Представлені у нашій вибірці авторські відфраземи утворюються такими способами:

1. Префіксально-суфіксальним: *безупиння* (М. Вінграновський) ← *без упину* "весь час, не перестаючи; безперестанку" (Словник, 2003: 736), *обезтяма* (В. Пачовський) ← *без тями* "нічого не усвідомлюючи, несамовито" (Словник, 2003: 730). Як бачимо, префіксально-суфіксальні деривати утворюються від особливого типу фразеологізмів, у яких поєднуються одне повнозначне слово з одним службовим.

2. Основоскладанням. Загалом у дериватології розрізняють основоскладання чисте та основоскладання в поєднанні з суфіксацією, яке ще називають складно-суфіксальним способом (Горпинич, 1999: 129). Чисте основоскладання для творення відфразеених АЛН використовується нечасто, напр.: *стрілокпини* (Д. Княжич). У цьому новотворі поєднано компоненти одразу двох фразеологізмів із синонімічним значенням: *пускати стріли* "говорити щось дошкульне, неприємне або робити ущипливе зауваження кому-небудь" (Словник, 2003: 586) та *брати на кпини* "кепкувати, глузувати, насміхатися з когось" (Словник, 2003: 44), завдяки чому в контексті автору вдається вказати на вищу міру вияву ознаки, закладеної в значенні фразеологізмів: *А дір в парасольці – не злічено від* ***стрілокпинів****. / Оце б відповісти, та лук вкорінився у глей* (Д. Княжич).

Найпродуктивнішим способом творення відфразеених АЛН є основоскладання в поєднання з суфіксацією: *хребтоломний* (І. Римарук) ← *ламати хребта* "важко працювати, надриватися на роботі" (Словник, 2003: 327); *блудословний* (А. Малишко) ← *блудити словами* "говорити несвідомо, безтямно, уві сні; марити" (Словник, 2003: 34); *молочногубий* (Е. Андієвська) ← *ще молоко на губах не обсохло* "хтось дуже молодий, неповнолітній, недосвідчений" (Словник, 2003: 403); *всесвітньопотопний* (Л. Пшенична) ← *Всесвітній потоп* "про велику зливу (жартівливо), а також про стихійне лихо" (Коваль, 2001: 32); *повносилля* (М. Зеров), *повносило* (Б. Чепурко) – від *на повну силу* "з великим напруженням, найбільшою інтенсивністю робити щось" (Словник, 1973–1982 (9): 163) та ін. Здебільшого такі АЛН сконструйовано на основі сталих словосполучень, члени яких поєднані підрядним зв'язком, з опорним дієслівним або іменниковим компонентом.

Зрідка трапляються відфразеені АЛН, утворені основоскладанням в поєднанні з префіксально-суфіксальним способом: *заскалозубити* (О. Горбатюк) ← *скалити зуби* "недоброзичливо, зло висміювати кого-, що-небудь; насміхатися з кого-небудь" (Словник, 2003: 654).

3. Юкстапозицією, яка загалом є малопоширеним способом творення відфразеених АЛН. Зазвичай юкстапозити об'єднують у своєму складі дві узуальні лексеми, напр.: *розбрат-яблуко* (О. Ведміцький). Серед індивідуально-авторських складених номінацій трапляються юкстапозити, один із компонентів яких є узуальним словом, а інший – оказіональним, утвореним способом основоскладання, напр.: *лірик-сльозолий* (Ґ. Вакар). Показово, що якраз оказіональний компонент (*сльозолий*) співвідноситься з фразеологізмом і вказує на важливу для автора особливість, характерну рису означуваного денотата, вираженого узуальним компонентом (*лірик*). В юкстапозиті *тернок-вінечник* (В. Барка) обидва компоненти є оказіональними, утвореними суфіксацією.

4. Зрощенням: *досхідсонце* (М. Шунь), *крайсвіт* (О. Забужко), *закрайсвіту* (В. Стус).

Аналіз фактичного матеріалу за семантичними особливостями виявив, що в поетичному мовленні найчастіше вживаються відфраземні АЛН з такими семами: ‘риса характеру’, ‘розум’, ‘емоційний стан’, ‘простір’, ‘час’.

Найбільшу групу авторських лексичних новотворів відфраземеного походження формують іменники та прикметники, які вказують на різноманітні риси характеру людей та їхнє ставлення до інших:

– жадобу до наживи: *За життя завжди ці* ***грошошкури*** */ Непомітні, наче думки жест, / Та зате на цвинтарі фігури / Їхні видно за стонадцять верст.* (Ю. Береза); *Мрія* ***липкорукого*** <назва поезії> (Ю. Береза);

– чванливість, пихатість: *“****Носодер****”* <назва поезії> (П. Красюк);

– хитрість: *“Муха і* ***окозамилювач****”* <назва поезії> (П. Красюк);

– набридливість, діставучість: *...чи слова такі ви знаєте? / Він їх творить легкома? Ще й прикрашує примовкою. / Свою жінку жартома / назива* ***гризоголовкою*** (Д. Білоус);

– підлабузництво: *Лизогуби! І звідки це кодло береться? / Це шляхетне, дворянське, що ризи / одягло попам, що пожер не одне / кожен селище бідних – / кріпаьке, сумне… / Лизогуб. / Лизоблюд. /* ***П’ятолизи*** (П. Дорошко);

– лицемірство: *я озирнувсь на тих, кого любив я. / і не пізнав їх – підмінили люд, / який упав у* ***криводушшя*** *й блуд…* (В. Базилевський);

– жорстокість: *І, знову ставши до двобою / З* ***камінносердим*** *хижаком, / Брати ідуть рука з рукою / Ворожий відбивать погром* (М. Рильський);

– недоброзичливість (уїдливе висміювання когось): *О як хотіла, прагла воля зла, / щоб ти була лиш суржик мішанина: / щоб вічно недорікою була / на втіху* ***скалозуба-міщанина****!* (Д. Білоус).

Зазначена група новотворів виявлена переважно в сатиричних і гумористичних поезіях, які спрямовані на висміювання негативних вад суспільства. Використання вище наведених відфраземенних АЛН зумовлене здебільшого прагненням до увиразнення негативної оцінки позначуваної особи. Проте підмічені риси не завжди викликають у авторів (і відповідно – читачів) осуд, а легку іронію, інколи навіть співчуття.

Як видно з прикладів, частина представлених АЛН є назвами поезій. Функціонування оказіональних слів, тобто слів нових, незвичних, із семантикою фразеологізмів, у ролі заголовків є невипадковим. Лексичні інновації, яким, можна сказати, властива подвійна експресивність, одразу ж привертають увагу читача, пробуджують зацікавлення, активізують мозкову діяльність і посилюють емоційне сприйняття подальшого тексту та порушених у ньому проблем.

Прикметно, що в поетичному мовленні часто вживаються індивідуально-авторські номінації, в основі яких лежать фразеологізми зі значенням розумової діяльності людей. Такі інновації мають позитивну конотацію, закладену в значенні фразеологізмів, напр., *золотий лоб* “хтось дуже розумний, мудрий, здібний і т. ін.” (Словник, 2003: 350): *Казав, що місяць – чарівний бляхар, / коваль монет, буддист* ***золотолобий*** (Б. Рубчак). Потужним емоційно-експресивним забарвленням вирізняється новотвір *клепкоман*, який походить від фразеологізму *мати клепку в голові* “бути розумним, розсудливим і т. ін.” (Словник, 2003: 372). АЛН *клепкоман* є контекстуальним антонімом до ще одного авторського лексичного новотвору *грошоман*. Контрасне вживання індивідуально-авторських номінацій посилює експресивність контексту: *Щоб твою не з’їли волю / Зграї грошоманів, / Щоби випало на долю / Більше* ***клепкоманів*** (Ю. Береза).

АЛН *гострословець* вказує на розумові здібності, які проявляються через мовленнєву діяльність, і вживається в іронічному контексті: *Часом кажуть* ***гострословці****: / – Дріб'язкові ж бо ви, хлопці!...* (Д. Білоус). Новотвір зберігає значення фразеологізму *гострий на язик (на слово, на мову)* “здатний влучно, дошкульно, різко, дотепно і т. ін. висловлюватися” (Словник, 2003: 163).

Відфраземні індивідуально-авторські новотвори з семою ‘емоційний стан’ позначають здебільшого ті стани, які пов’язані з негативними переживаннями, душевними стражданнями: *...і долітав акомпаніянно* ***душороздертий*** *автомобілевий зойк* (М. Семенко); *Зітхаю: / – Мій* ***серцерозкраючий****…* (І. Мельник). Така тенденція пояснюється соціально-психологічними чинниками: все “добре” вважається нормою, а до поганого хочеться привернути увагу, чому сприяють різноманітні незвичні засоби і форми вираження (Шаховский, 1983: 33).

Уживані в поезії авторські відфраземи з семою ‘простір’ виражають загальне значення “дуже далеко”, яке в контексті може переосмислюватися і набувати нових відтінків: *Ми поруч ніби – / за* ***тридев’яттям*** *дум і днів* (Ір. Калинець). До цієї групи належать також різні частиномовні варіанти, утворені від фразеологізму *на краю світу* “в дуже віддаленому, глухому, необжитому місці” (Словник, 2003: 312) – іменники: Із *цього Белладжо, із цього* ***крайсвіту*** *і трансу куди ж нам подітись…?* (О. Забужко); прикметники: *Вона ще сюди повернеться / до цих* ***накрайсвітніх*** *хат…* (В. Мисик); прислівники: *... щедро попускаю* ***закрайсвіту*** */ свою одляглу душу…* (В. Стус).

Серед відфраземенних індивідуально-авторських номінацій з семою ‘час’ виявлено ті, які вказують на теплу пору осені: *бабинолітній* (П. Воронько) та на ранній час доби: *досхідсонце* (М. Шунь). Зазвичай вони виникають не для посилення експресивності, а через версифікаційні потреби – збереження ритміки строфи: *Яким дивом стоїть вона, чи не ниткою* ***бабиліта****, / срібною павутиною віри затрималася?* (І. Калинець).

Більшість авторських відфразем творяться на основі фразеологізмів народнорозмовного походження. Виявлено також окремі авторські лексичні новотвори, які виникли внаслідок структурної видозміни усталених виразів зі Старого й Нового Завітів та з античних міфів.

Конотація урочистості, піднесеності загалом властива індивідуально-авторським номінаціям, які утворені від фразеологізмів біблійного походження. Проте в контексті такі інновації можуть набувати й інших відтінків, зокрема дружньо-іронічного: *Щоб –* ***очима-всевідами*** *вниз – / не впізнали, пройшли, не зламали, / заклинаю тебе: / усміхнись.* (І. Римарук). Новотвір походить від біблеїзму *всевидюще око* “здатність все помічати, бачити, про все швидко дізнаватися, знати” (Словник, 2003: 463). Структурна видозміна впливає і на зміну значеннєвих відтінків у створеній лексичній одиниці.

Авторська відфразема *страшносудний* сконструйована на основі біблійного вислову *Страшний суд* “суд, який має бути після другого пришестя Ісуса Христа, над усіма людьми, які жили на землі” (Коваль, 2001: 283). У контексті АЛН набуває національного колориту, оскільки “автор проєктує біблійний символ на сучасний український ґрунт”, на що звернула увагу

О. Радько (Радько, 2016: 11): *Буревій!.. / Бурелім стоукрутний, стогудний!.. / Як є народ* ***страшносудний****, / То це лише мій!* (О. Стефанович).

З-поміж легенд античності в поезії найчастіше актуалізується міф про пригоди Ясона та здобуття ним золотого руна. Усталена сполука *золоте руно* "те, що має найвищу якість, є найціннішим" (Словник, 1972–1983 (8): 910) в авторських відфраземах набуває нових відтінків: *О, мій день* ***золоторунний****! / Місто це, а чи село* (В. Сосюра); *Бог іде листям, не обертаючись, / Несе свою голову* ***золоторунну*** (І. Шувалова); *І ось уже в волосожарний килим /* ***Золоторунно*** *виткали блакит* (В. Бобинський).

Здебільшого версифікаційними потребами зумовлене виникнення авторського лексичного новотвору *розбрат-яблуко*, який у контексті зберігає значення фразеологізму античного походження *яблуко розбрату* "причина ворожнечі, суперечок, незгод між ким-небудь" (Словник, 2003: 784): *Ти знову нам несеш лукавство, гнів – / (хоч* ***розбрат-яблуко*** *розбито) / В повітрі – жест і поклик до степів… / Та він умер, богине Афродіто!* (О. Ведміцький).

Оригінальним утворенням є авторська відфразема *прокруст-стандарт*, що походить від фразеологізму *прокрустове ложе* "мірка, під яку штучно підганяють факти та явища" (Словник, 1989: 174). У результаті переосмислення і видозміни структури відфраземний АЛН набуває нових відтінків, вказує на надмірне, штучне захоплення теперішнього суспільства європейськими стандартами, часто – недоречне їх застосування. Як бачимо, фразеологізм актуальний і в сучасних реаліях, а в контексті новотвір має сатирично-викривальний ефект: *...не дратує смиренну націю / євро-ленд і* ***прокруст-стандарт*** */ короноване євро-раціо / Божа кара чи Божий дар?* (С. Мейта).

Основними причинами виникнення відфраземних АЛН у художньому мовленні є прагнення вплинути на емоції читачів. Зберігаючи семантику мотивувального словосполучення, відфраземні деривати посилюють виражальний потенціал завдяки оновленій формі. Однак у поетичному мовленні поява таких АЛН може бути зумовлена й версифікаційними потребами – збереженням розміру, ритміки строфи чи пошуком необхідної рими. Зокрема відомо, що фразеологізми співвідносяться з певними частинами мови. Утворюючи індивідуально-авторські номінації від фразеологічних одиниць, поети нерідко змінюють їхню частиномовну належність, напр., фразеологізм *без упину* співвідноситься з прислівником, а новотвір *безупиння* є іменником. Це може свідчити про те, що не лише прагненням посилити експресивність контексту зумовлене виникнення відфраземних новотворів, а й необхідністю граматично і ритмічно впорядкувати строфу.

Висновки. Отже, авторська відфраземна деривація – це творення індивідуально-авторських лексичних одиниць на основі фразеологізмів за допомогою узуальних та неузуальних способів словотвору української мови. Авторські лексичні новотвори відфраземного походження здебільшого вирізняються експресивністю, закладеною в мотивувальних конструкціях – фразеологізмах, а посилюється вона ще й за рахунок видозміни структури вже відомих фразеологічних одиниць та появи нових відтінків у створеному слові. Виникнення частини АЛН у поетичному мовленні може бути пов'язане з потребами віршування – необхідністю зберегти ритміку і розмір строфи. Перспективним уважаємо подальше вивчення АЛН відфраземного походження в різних стилях української мови, яке дозволить глибше дослідити експресивно-стилістичні властивості таких номінацій.

Література:

1. Адах Н. А. Словник авторських лексичних новотворів Василя Барки / Адах Н. А. *Авторські лексичні новотвори Василя Барки (семантико-дериваційний та лексикографічний аспекти)* / за ред. Г. М. Вокальчук. Рівне : Видавництво Олега Зеня, 2007. С. 52–131.
2. Алефіренко М. Ф. Теоретичні питання фразеології. Харків : Вища школа, 1987. 133 с.
3. Важеніна О. Г. Відфраземні деривати химерної прози Євгена Гуцала: типологія, способи творення, функції. *Граматичні читання – X* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 16-17 травня 2019 р. / науковий редактор А. П. Загнітко. Вінниця : ТОВ "Твори", 2019. С. 69–74.
4. Вокальчук Г. М. Короткий словник авторських неологізмів в українській поезії ХХ століття / Вокальчук Г. М. *Авторський неологізм в українській поезії ХХ століття (лексикографічний аспект)* : монографія / за ред. А. П. Грищенка. Рівне : НВЦ "Перспектива", 2004. С. 94–524.
5. Гаврилюк Н. В. Словник авторських лексичних новотворів київських неокласиків. *Київські неокласики: словотворчість* / відп. ред. Г. М. Вокальчук. Острог : Вид-во НаУ "Острозька академія", 2009. С. 60–208.
6. Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфонологія : навч. посіб. Київ : Вища школа, 1999. 207 с.
7. Коваль А. П. Спочатку було Слово: Крилаті вислови біблійного походження в українській мові. Київ : Либідь, 2001. 312 с.
8. Колоїз Ж. В. Українська оказіональна деривація : монографія. Київ : Акцент, 2007. 311 с.
9. Максимчук В. В. Короткий словник авторських лексичних новотворів поетів Рівненщини. *Проблеми й перспективи авторської лексикографії. «Регіональний» словник поетичних неолексем (Рівненщина)* / уклад. Г. М. Вокальчук. Острог : Вид-во НаУ "Острозька академія", 2008. С. 65–188.
10. Радько О. Г. Індивідуально-авторські назви статичних ознак в українській поезії ХХ сторіччя : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Луцьк, 2016. 20 с.
11. Словник античної міфології / відп. ред. А. О. Білецький. Київ : Наук. думка, 1989. 240 с.
12. Словник української мови : в 11 т. Київ : Наук. думка, 1973–1982.
13. Словник фразеологізмів української мови / уклад. : В. М. Білоноженко та ін. Київ : Наук. думка, 2003. 1104 с.
14. Стишов О. А. Відфраземні деривати – неологізми в сучасній українській мові. *Мовознавство*. 1990. № 2. С. 64–66.
15. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови : навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 494 с.
16. Шаховский В. И. Эмотивный компонент значения и методы его описания. Волгоград : Изд-во ВГПИ им. А. С. Серафимовича, 1983. 96 с.
17. Щербачук Л. Ф. Деякі аспекти відфраземної деривації (на матеріалі художньої творчості Олеся Гончара). *Культура народов Причерноморья*. 2002. № 32. С. 166–169.

References:

1. Adakh N. A. (2007). Slovnyk avtors'kykh leksychnykh novotvoriv Vasylya Barky [Dictionary of Vasyl Barka's author neologisms]. *Adakh N. A. Avtors'ki leksychni novotvory Vasylya Barky (semantyko-deryvatsiynyy ta leksykohrafichnyy aspekty) [Author's lexical neologisms of Vasyl Barka (semantic and derivational and lexicographic aspects]* / za red. H. M. Vokal'chuk. 52–131 [in Ukrainian].
2. Alefirenko M. F. (1987). Teoretychni pytannya frazeolohiyi [Theoretical issues of phraseology]. 133 s. [in Ukrainian].

3. Vazhenina O. H. (2019). Vidfrazemni deryvaty khymernoyi prozy Yevhena Hutsala: typolohiya, sposoby tvorennya, funktsiyi [Phrase-derivatives of Eugene Hutsalo's bizarre prose: typology, methods of creation, functions]. *Hramatychni chytannya – X [Grammar readings]* / naukovyy redaktor A. P. Zahnitko. 69–74 [in Ukrainian].

4. Vokal'chuk H. M. (2004). Korotkyy slovnyk avtors'kykh neolohizmiv v ukrayins'kiy poeziyi XX stolittya [A short dictionary of author's neologisms in Ukrainian poetry of the XX century]. *Vokal'chuk H. M. Avtors'kyy neolohizm v ukrayins'kiy poeziyi XX stolittya (leksykohrafichnyy aspekt) [Author's neologism in Ukrainian poetry of the twentieth century (lexicographic aspect)]* : monohrafiya / za red. A. P. Hryshchenka. 94–524 [in Ukrainian].

5. Havrylyuk N. V. (2009). Slovnyk avtors'kykh leksychnykh novotvoriv kyyivs'kykh neoklasykiv [Dictionary of author's lexical innovations of Kyiv neoclassicists]. *Kyyivs'ki neoklasyky: slovotvorchist' [Kyiv neoclassics: word-formation]* / vidp. red. H. M. Vokal'chuk. 60–208 [in Ukrainian].

6. Horpynych V. O. (1999). Suchasna ukrayins'ka literaturna mova. Morfemika. Slovotvir. Morfonolohiya [Modern Ukrainian literary language. Morphemics. Word formation. Morphonology] : navch. posib. 207 s.[in Ukrainian].

7. Koval' A. P. (2001). Spochatku bulo Slovo: Krylati vyslovy bibliynoho pokhodzhennya v ukrayins'kiy movi [First there was the Word: Winged expressions of biblical origin in the Ukrainian language]. 312 s. [in Ukrainian].

8. Koloyiz Zh. V. (2007). Ukrayins'ka okazional'na deryvatsiya [Ukrainian occasional derivation] : monohrafiya. 311 s. [in Ukrainian].

9. Maksymchuk V. V. (2008). Korotkyy slovnyk avtors'kykh leksychnykh novotvoriv poetiv Rivnenshchyny [A short dictionary of author's lexical innovations of poets of Rivne region]. *Problemy y perspektyvy avtors'koyi leksykohrafiyi. «Rehional'nyy» slovnyk poetychnykh neoleksem (Rivnenshchyna) [Problems and prospects of author's lexicography. "Regional" dictionary of poetic neolexemes (Rivne region)]* / uklad. H. M. Vokal'chuk. 65–188 [in Ukrainian].

10. Rad'ko O. H. (2016). Indyvidual'no-avtors'ki nazvy statychnykh oznak v ukrayins'kiy poeziyi XX storichchya [Individual-author names of static features in Ukrainian poetry of the XX century] : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.01. 20 s. [in Ukrainian].

11. Slovnyk antychnoyi mifolohiyi [Dictionary of ancient mythology] / vidp. red. A. O. Bilets'kyy. 1989. 240 s. [in Ukrainian].

12. Slovnyk ukrayins'koyi movy [Dictionary of the Ukrainian language] : v 11 t. 1973–1982. [in Ukrainian].

13. Slovnyk frazeolohizmiv ukrayins'koyi movy [Dictionary of phraseology of the Ukrainian language] / uklad. : V. M. Bilonozhenko ta in. 2003. 1104 s. [in Ukrainian].

14. Styshov O. A. (1990). Vidfrazemni deryvaty – neolohizmy v suchasniy ukrayins'kiy movi [Phrasal derivatives – neologisms in the modern Ukrainian language]. *Movoznavstvo [Linguistics].* № 2, 64–66 [in Ukrainian].

15. Uzhchenko V. D., Uzhchenko D. V. (2007). Frazeolohiya suchasnoyi ukrayins'koyi movy [Phraseology of the modern Ukrainian language] : navch. posib. 494 s. [in Ukrainian].

16. Shakhovskyy V. Y. (1983). Jemotivnyj komponent znacheniya i metody ego opisaniya [Emotive component of meaning and methods of its description]. 96 s. [in Russian].

17. Shcherbachuk L. F. (2002). Deyaki aspekty vidfrazemnoyi deryvatsiyi (na materiali khudozhn'oyi tvorchosti Olesya Honchara) [Some aspects of idiomatic derivation (based on the work of Oles Honchar)]. *Kul'tura narodov Prychernomor'ya [Culture of the peoples of the Black Sea region]*. № 32, 166–169 [in Ukrainian].

ЗМІСТ

ЛІНГВОДИДАКТИКА ТА СОЦІОЛІНГВІСТИКА

Заграновська Олена Іллівна, Ловчук Юлія Юріївна
ТИПИ ІЛЛОКУТИВНИХ МОВЛЕННЄВИХ АКТІВ ТА СПОСОБИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ 3

Storchak Oleg
TOPICAL LEARNING PARADIGMS FOR ONLINE EDUCATION 7

КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА ТА ПРАГМАТИКА

Божко Ірина Сергіївна
КОНОТАТИВНІ АНТРОПОНІМИ ТА КВАЗІАНТРОПОНІМИ НА ПОЗНАЧЕННЯ ПЕРЕСІЧНОГО ГРОМАДЯНИНА 12

Дун Ці
МАНІПУЛЯТИВНІ КОМБІНАЦІЇ В АНГЛОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ 17

Жулінська Майя Олександрівна
РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ “ENVIRONMENT” НЕОЛОГІЗМАМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ 20

Кіщенко Наталія Дмитрівна, Моргун Ілля Олександрович
ТЕОРЕТИКО-ІСТОРИЧНІ ЗАСАДИ ОБГРУНТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ГЕНДЕР» В ЛІНГВІСТИЦІ 24

Kuriata Yuliia, Kasatkina-Kubyshkina Olena
STYLISTIC DEVICES IN POLITICAL DISCOURSE 27

Лю Сюена
ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛОМОВНИХ НОВОУТВОРЕНЬ 31

Лю Юй
ВІДОБРАЖЕННЯ МОВЛЕННЄВИХ СТРАТЕГІЙ У АНГЛОМОВНОМУ ДІЛОВОМУ ДИСКУРСІ 34

Найт Надія Федорівна
ЯВИЩЕ ПЕРЕХІДНОСТІ ЧАСТИН МОВИ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ГРАМАТИЦІ 37

Николюк Тамара Володимирівна, Шкляєва Наталія Володимирівна, Шкляєва Ірина
СЕМАНТИЧНІ ТА ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КОЛИСКОВИХ ПІСЕНЬ 42

Ніжнік Людмила Іванівна
ЕПІСТЕМІЧНІ СЛОВА ТА КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ КООПЕРАЦІЇ 49

Оздемір Оксана Василівна
ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ ФІЛОСОФІЇ У ЗАРУБІЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ КІНЦЯ XX СТОЛІТТЯ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТВОРІВ Р. БАХА ТА П. КОЕЛЬО) 54

Якименко-Ломон Оксана Василівна
ТРАДИЦІЯ ВЖИВАННЯ І ТВОРЕННЯ ФЕМІНІТИВІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВАХ 58

ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИКИ ТЕКСТУ ТА ДИСКУРСУ

Бабій Ірина Михайлівна, Лушпинська Лілія Павлівна, Свистун Ніна Олександрівна
ТИПОЛОГІЯ ТА ЕСТЕТИЧНІ НАВАНТАЖЕННЯ ОДНОСКЛАДНИХ РЕЧЕНЬ У ПОЕТИЧНОМУ ДИСКУРСІ МАРІЇ МАТІОС 61

Гончар Катерина Леонідівна, Тригуб Галина Василівна, Хникіна Оксана Олександрівна
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ВИКОРИСТАННЯМ АВТЕНТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ 66

Гонгало Вікторія Олегівна
КОРПУСНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОТОТИПНОЇ СТРУКТУРИ КОНЦЕПТУ *SUCCESS* 72

Макєдонова Ольга Дмитрівна
ЛІНГВАЛЬНА АРГУМЕНТАЦІЯ В СУЧАСНОМУ РЕКЛАМНОМУ ДИСКУРСІ США 78

Мачек Вікторія Петрівна
ФЕМІНАТИВИ В ТЕКСТАХ СЛОВАЦЬКОГО НАРОДНОГО КОРПУСУ 20–30 Р. 20 СТ. 81

Назаренко Ольга Іванівна, Нестеренко Оксана Євгенівна
ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВАЛЬНОЇ МАНІПУЛЯЦІЇ У СУДОВОМУ ДИСКУРСІ 87

Помирча Світлана Вікторівна, Лобачова Ірина Миколаївна
ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ «ЖІНКА» У ТВОРАХ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ «ЛЮДИНА» І «ЦАРІВНА» 92

Alain Rabatel
REVIEW OF THE DEFINITION, THE SYNTACTIC-ENUNCIATIVE AND MODAL MARKS OF THE NARRATIVIZED REPRESENTED DISCOURSE 96

Романюк Світлана Костянтинівна, Денисюк Лілія Володимирівна, Данілова Наталія Романівна
ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ-МАРКЕТОЛОГІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ 104

Семенова Олена Валентинівна
УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ КОМІКСІВ 108

Khudoliy Anatoliy
VERBAL REPRESENTATION OF THE CONCEPT *DEMOCRATIC VALUES* IN POLITICAL DISCOURSE OF B. OBAMA 112

Shevchuk Lesya, Siliutina Iryna, Kositska Olha, Mozghova Yaroslava
STYLISTIC ANALYSIS AND WAYS OF REPRODUCING EMOTIVE EXPRESSION IN TRANSLATIONS OF UKRAINIAN LYRICS: INTERPRETATION OF THE IMAGE OF UKRAINE 120

Юрковська Майя Миколаївна
ПРИЙОМИ СТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО ЕФЕКТУ В КРЕОЛІЗОВАНИХ ТЕКСТАХ АНГЛОМОВНИХ АНІМАЦІЙНИХ КОМЕДІЙ НА ОСНОВІ ВЗАЄМОДІЇ ВЕРБАЛЬНИХ ТА НЕВЕРБАЛЬНИХ ЗАСОБІВ 126

ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СИСТЕМИ МОВИ ТА МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Забіяка Ірина Миколаївна
МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ НА ОСНОВІ ТАНДЕМ-МЕТОДУ 131

Лук'янчук Мар'яна Василівна, Дзямулич Наталія Іванівна, Ляшко Анастасія Валентинівна
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ *MYENGLISHLAB* ЯК ОДНІЄЇ З ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ 136

Смаль Оксана Віталіївна
ПАНДЕМІЯ COVID-19 ТА ЕЛЕКТРОННЕ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ 141

Стецько Ірина Іванівна, Ничко Оксана Яромирівна
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОГО ФОНЕТИЧНОГО АСПЕКТУ ЯК КОМУНІКАТИВНО-ЛІНГВІСТИЧНОЇ СУБКОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ У МОВНОМУ ЗВО 144

Фецко Іванна Михайлівна
УКРАЇНСЬКА ПЕРЕКЛАДНА ТЕРМІНОГРАФІЯ У ЇЇ СУЧАСНИХ ВИКЛИКАХ (НА МАТЕРІАЛІ ТРИМОВНИХ ВИДАНЬ XXI СТОЛІТТЯ) 150

СТИЛІСТИКА ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТЕКСТУ

Бублик Тетяна Євгенівна
ПАРАДОКС ЯК КЛЮЧОВИЙ КОМПОНЕНТ ІДІОСТИЛЮ АВТОРА (НА МАТЕРІАЛАХ ТВОРІВ ОШО) 154

Gurmak Yuliya, Klyufinska Iryna
LA PERIPHRASE : MODE DE PARLER «AUTREMENT» CHEZ LES AUTEURS PRECIEUX FRANÇAIS 158

Звягіна Ганна Олександрівна, Соляненко Олена Леонідівна
СТИЛІСТИКА РОМАНУ ЮРІЯ КОСАЧА «ВОЛОДАРКА ПОНТИДИ» 162

Іваненко Світлана Мар'янівна
ВПЛИВ РОБІНЗОНАДИ Й. КАМПЕ «МОЛОДИЙ РОБІНЗОН» (J.H.CAMPE «ROBINSON DER JÜNGERE») НА ТВІР «СИН УКРАЇНИ» І. ФЕДІВА ТА В. ЗЛОТОПОЛЬЦЯ 167

Коржак Зоряна Зіновіївна
ПОСИЛЕННЯ ВИРАЗНОСТІ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ НОМІНАТИВНИМИ ЕКСПРЕСИВНИМИ РЕЧЕННЯМИ 172

Мандрико Ольга В'ячеславівна
ОБРАЗ МЕКСИКИ У РОМАНІ Б. ТРАВЕНА «ЗБИРАЧІ БАВОВНИ» 175

Подоляк Зоряна Романівна, Пуга Оксана Олексіївна
КОМУНІКАТИВНА ЗНАЧУЩІСТЬ ДІЄСЛІВ МОВЛЕННЯ ТА ЧАСТОТНІСТЬ ЇХ ВЖИВАННЯ У ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ (НА ПРИКЛАДІ РОМАНУ МАРГАРЕТ МІТЧЕЛЛ «ЗВІЯНІ ВІТРОМ») 179

МОВА В ДІАЛОЗІ КУЛЬТУР

Denysova Svitlana, Kuzmych Oksana, Nikolaieva Iryna
DIE ROLLE DES LANDESKUNDLICHEN ASPEKTS BEIM ERLERNEN EINER FREMDSPRACHE 184

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Гейна Оксана Володимирівна
КОМПРЕСІЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ЯК ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ 188

Didenko Maria, Sybirko Oksana
WAYS TO DEVELOP FUTURE SEAFARERS' SOFT SKILLS AT ESP CLASSES 193

Христич Ніна Сергіївна, Борисова Наталія Василівна
ПРОБЛЕМА ВИБОРУ ТРАДИЦІЙНИХ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ 198

Rozhdestvenska Iryna, Cherniavska Olena
THE IMPACT OF COVID-19 ON THE DESIGN OF ONLINE LANGUAGE TEACHING THROUGH ZOOM 202

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА В ПРОЦЕСІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Vysotska Oksana
WRITING SKILLS: CHALLENGES AND SOLUTIONS 208

Gordyeyeva Anzhela
TEACHING PSYCHOLOGY STUDENTS PROFESSIONALLY ORIENTED READING 212

Isaienko Svitlana, Hurinchuk Svitlana, Nozhovnik Oleh
CONTENT SELECTION AS A MEANS TO ENHANCE THE ESP'S SUCCESSFUL MASTERING 216

Коротка Наталія Володимирівна, Тернова Оксана Іванівна
АКТУАЛЬНІСТЬ ФОРМУВАННЯ НАВИКІВ ЗМІСТОВНОГО ЧИТАННЯ ТЕКСТІВ ЗА ФАХОМ У НЕМОВНОМУ ВНЗ 221

Купрата Надія Ярославівна, Ковальська Наталя Аркадіївна
ЯВИЩЕ СИНОНІМІЇ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ МОВІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 224

Ковальчук Інна В'ячеславівна, Костюк Оксана Юріївна, Попчук Марія Анатоліївна
ЗВ'ЯЗОК МОТИВАЦІЇ ІЗ МЕТАКОГНІТИВНИМИ СТРАТЕГІЯМИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ 229

Smyrnova Maya, Afanasieva Larysa, Miroshnychenko Iryna
MOTIVATION ALS WESENTLICHER BESTANDTEIL DES FREMDSPRACHENERLERNENS AN DER TECHNISCHEN UNIVERSITÄT (AUS DER DEUTSCHSTUNDENERFAHRUNG) 234

Холоденко Олена Віталіївна
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ 240

Штохман Лілія Миколаївна
СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТУ «ЛІТЕРАТУРА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН» У ЗВО 244

Новоселецька Світлана Володимирівна, Яковчук Тетяна Володимирівна
МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ АМЕРИКАНСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО СЛЕНГУ 248

Rys Larysa, Pasyk Lyudmyla, Bondarchuk Olena
AUSBAU DES DEUTSCHEN WORTSCHATZES DURCH ENTLEHNUNG 252

Шкіль Катерина Петрівна
ВПЛИВ ІДІОСТИЛЮ А. ФЕТА НА РОЗВИТОК РОСІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ 259

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В КОМУНІКАТИВНОМУ ВИМІРІ

Гаврилюк Наталія Володимирівна
АВТОРСЬКІ ЛЕКСИЧНІ НОВОТВОРИ ВІДФРАЗЕМНОГО ПОХОДЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ 266

Демчук Ольга Анатоліївна
МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В ЕСЕЇСТИЦІ ВАСИЛЯ МАХНА 271

Дерба Світлана Миколаївна, Любчевська-Сокур Вікторія Олександрівна
МОВЛЕННЄВИЙ ЕТИКЕТ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ (РЕАКТИВНОЇ КУЛЬТУРНОЇ ГРУПИ) 274

Дуденко Олена Володимирівна
ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ МОДЕЛІ ЕПІТЕТНИХ КОНСТРУКЦІЙ НАДІЙКИ ГЕРБІШ 279

Климова Катерина Яківна
ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ У ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІЙ ГРУПІ «ОДЯГ І ВЗУТТЯ» (НА МАТЕРІАЛІ АКТИВНОЇ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА) 284

Кучер Альона Сергіївна
ПРАГМАТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЕЛІПТИЧНИХ РЕЧЕНЬ У ВЕЛИКІЙ ПРОЗІ ІВАНА ФРАНКА (НА МАТЕРІАЛАХ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ «ПЕТРІЇ Й ДОВБУЩУКИ» (1 РЕД.), «БОРИСЛАВ СМІЄТЬСЯ», «ПЕРЕХРЕСНІ СТЕЖКИ», «ПЕТРІЇ Й ДОВБУЩУКИ» (2 РЕД.)) 288

Ліштаба Тетяна Василівна, Огарєнко Тетяна Анатоліївна
КОЛЬОРАТИВИ В ПОЕТИЧНОМУ ЛЕКСИКОНІ СВІТЛАНИ БАРАБАШ 293

Микитюк Оксана Романівна
ІДЕЙНІ МАКСИМИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У СПРИЙНЯТТІ ДМИТРА ДОНЦОВА 297

Мірченко Микола Васильович
МОВНІ ГОРОЗОНТИ (ЛІНГВОСИНЕРГЕТИКА) ІДІОСТИЛЮ МИКОЛИ ВІНГРАНОВСЬКОГО 302

Папіш Віталія Андріївна
МОВНА ОСОБИСТІСТЬ ТА ВИШУКАНА МОВНА ОСОБИСТІСТЬ ЯК КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ ТЕОРІЇ ЛІНГВОПЕРСОНОЛОГІЇ 306

Патріарх Вікторія Олександрівна
ПОНЯТТЯ СЕКСИЗМУ В ТЕРМІНОЛОГІЧНІЙ СИСТЕМІ ГУМАНІТАРИСТИКИ ТА ГЕНДЕРНОЇ ЛІНГВІСТИКИ 311

Плечко Антоніна Андріївна, Денисевич Олена Вікторівна
ВІРУВАННЯ ПРО СЕРЕДНЬОПОЛІСЬКУ ВИШИВКУ 316

Поповський Анатолій Михайлович
ДЕГРАДАЦІЙНА СИЛА КАЛЬКИ 321

Торчинська Наталія Миколаївна
ЕНДОФАЗНЕ МОВЛЕННЯ В ПОСТМОДЕРНОМУ ДИСКУРСІ (НА ПРИКЛАДІ ПОВІСТІ С. АНДРУХОВИЧ «ФЕЛІКС АВСТРІЯ») 325

Торчинський Михайло Миколайович
ВЛАСНІ НАЗВИ ПРИРОДНИХ СУПУТНИКІВ ПЛАНЕТ: ДЕНОТАТНО-ХАРАКТЕРИСТИЧНІ, ЕТИМОЛОГО-СЛОВОТВІРНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ 330

Удовіченко Лілія Геннадіївна
УКРАЇНСЬКА ПРАВООХОРОННА ТЕРМІНОЛОГІЯ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТИПОЛОГІЇ 336

Шиманська Вікторія Олегівна
ОСОБЛИВОСТІ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ОКРЕМОГО ГУСТАТИВНОГО КОМПОНЕНТА В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ 341

Шульжук Наталія Василівна
КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ ВИМІРИ КОНФЛІКТУ ЯК РЕЗУЛЬТАТУ МОВЛЕННЄВОЇ АГРЕСІЇ 346

Наукове видання

Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»

Науковий журнал (щоквартальник)

Випуск 13(81)

Головний редактор *А. М. Архангельська*
Відповідальний редактор *І. В. Ковальчук*
Укладачі: *І. В. Ковальчук, Л. М. Коцюк*
Відповідальний секретар *М. А. Попчук*
Комп'ютерна верстка *Н. О. Крушинської*
Художнє оформлення обкладинки *К. О. Олексійчук*

За достовірність наведених фактичних даних, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей відповідають автори.

Формат 60х84/8. Ум. друк. арк. 41,38. Наклад 100 прим. Зам. № 14–22.
Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура «Times New Roman».

Оригінал-макет виготовлено у видавництві
Національного університету «Острозька академія»,
Україна, 35800, Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська, 2.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи РВ № 1 від 8 серпня 2000 року.

Виготовлено ФОП Свинарчук М. А.
Тел. (+38068) 68 35 800, e-mail: 35800@ukr.net.